

Zelfvertrouwen is een goede basis voor het leveren van prestaties. Onvoorbereid hardop lezen, of het nu om teksten, woordrijen of letters gaat, kan leiden tot onzekerheid en het inslijpen van fouten. Door aan het individueel hardop lezen een oefening vooraf te laten gaan, kun je kinderen dat zelfvertrouwen geven. Een goede werkvorm is 'voor-koor-zelf'.

Laat de kinderen de tekst, bladzijde of het boekje even kort bekijken. Soms leiden plaatjes af of willen kinderen weten wat er op de volgende bladzijde staat. Door hier even kort de tijd voor te geven, kan er straks geconcentreerd worden gelezen.

1. Voor

Lees de tekst in een vlot tempo en met intonatie voor. Laat de kinderen met hun vinger bijwijzen en met hun ogen de tekst volgen. Op deze manier worden de klanken aan de tekens gekoppeld.

Laat de kinderen woorden van de nieuwe lees- en spellingcategorie kleuren of onderstrepen en leg uit wat precies de moeilijkheid is: bijvoorbeeld 'taartje' (je ziet een e, maar zegt een u) of 'heb' (je ziet een b, maar zegt een p). Door het kleuren, worden de kinderen tijdens het koor- en zelf lezen opmerkzaam gemaakt dat het woord een moeilijkheid bevat.

Bespreek hierna kort de moeilijke woorden. Weet je de betekenis? Kan je de betekenis herleiden uit de zin of de plaatjes? Laat kinderen ook zelf een zin maken met dit moeilijke woord. Houd dit kort. Laat kinderen niet teveel raden, maar leg het woord zelf uit als het onbekend is. Beperk uzelf tot het behandelen van twee woorden. De meeste tijd moet tenslotte besteed worden aan het daadwerkelijk lezen.

2. Koor

Bij deze vorm is het belangrijk dat alle kinderen hardop meelesen met de vinger erbij. Loop door de klas om te kijken of kinderen hun vinger bij de juiste regel hebben en of ze daadwerkelijk hardop meelesen. Stimuleer kinderen non-verbaal tot meelesen: houd bijvoorbeeld overdreven uw oor bij de mond van een leerling of steek een duim op. Houd het tempo aan dat iets boven dat van de traagste lezer ligt.

- *Klassikaal met de leerkracht lezen:*

Lees hardop voor en de kinderen lezen hardop mee.

- *Meester en kinderen:*

Draai de rollen om. Lees de tekst hardop voor en de kinderen spelen voor meester of juf en sporen foutjes op. Fout = vinger in de lucht. U kunt zo zien welke kinderen de fout hebben gehoord en welke niet. Geef vlot een beurt. Dit kind zegt het woord juist voor. Lees direct daarna verder. Dit houdt het tempo hoog.

- *Kenmerk-lezen:*

Laat de kinderen zichzelf goed bekijken: kleding, schoenen, etc.

Laat telkens kinderen met hetzelfde kenmerk samen hardop lezen: alle kinderen met klittenband-schoenen, alle kinderen met een spijkerbroek, van zeven jaar, met een huisdier, etc. Wees creatief en houd het tempo erin.

- *Invullezen*

Lees het verhaal voor en laat woorden weg. De kinderen wijzen met de vinger bij en zeggen het woord dat u weglaat.

- *Echolezen* **NIEUW!**

Lees telkens een zin en laat de kinderen vervolgens dezelfde zin lezen. Let op dat alle kinderen daadwerkelijk lezen en niet slechts nazeggen.

3. Zelf

Bij deze laatste vorm is het belangrijk om alle kinderen actief te laten meedoen.

Dit kan door hen fluisterend mee te laten lezen of foutjes op te laten sporen (twee keer kloppen op de tafel). Hierdoor wordt de effectieve leestijd gemakkelijk verhoogd, want alle kinderen doen mee.

- *Puntlezen:*

Iedere leerling leest tot aan een punt, vraagteken of uitroepteken.

- *Duolezen:*

De kinderen lezen in tweetallen.

Loop tijdens het lezen rond of neem plaats bij een duo.

Deze vorm kan ook gebruikt worden als tussenstap voor het hardop lezen. Laat de kinderen in duo's om en om een woord / zin lezen. Geef daarna een paar kinderen klassikaal de leesbeurt. Dan weer verder lezen in duo's. Wissel dit telkens af. Zorg voor veel leeskilometers per kind!

- *Etalagelezen*

Laat de kinderen een tekst voorbereiden: zelfstandig zachtjes hardop lezen.

Als de tekst helemaal is gelezen, dan beginnen ze weer opnieuw.

Geef na een aantal minuten een teken en laat alle kinderen de vinger bij de eerste regel houden. Geef telkens korte individuele beurten. Het kind mag laten horen hoe goed de tekst is geoefend. Laat kinderen kort feedback geven op elkaar: tip en top.

- *Oud en nieuw* **NIEUW!**

Laat de kinderen in duo's lezen. Het eerste kind leest een zin. Het tweede kind herhaalt deze zin en leest een nieuwe erbij. Het eerste kind herhaalt de laatste zin en leest ook weer een nieuwe erbij. Er wordt dus steeds een 'oude' en 'nieuwe' zin gelezen.

4. Werkvormen specifiek voor woordrijtjes:

- *Slang:*

Iedere leerling leest telkens een woord. Er is een vaste volgorde door de klas die van tevoren kort wordt aangegeven door u door de namen te noemen.

- *Kris-kras-spel:*

Noem een naam van een kind dat een woord moet lezen. Deze vorm dwingt kinderen om goed mee te doen, omdat ze onverwacht een beurt kunnen krijgen. Zwakke leerlingen kunt u eenvoudig vaker een beurt geven zonder dat het opvalt.

- *Naam-nummer:*

Noem een naam en het nummer van het woordrijtje dat het kind moet lezen.

- *Duolezen:*

Zie de eerder gegeven beschrijving.

Met dank aan drs. José Schraven voor het nakijken en aanvullen:
www.zoleerjekinderenlezenenspellen.nl